

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 27. maijā
(OR. en)

8881/21

COMPET 369
TOUR 36

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2021. gada 27. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	8475/21
Temats:	"Tūrisms Eiropā nākamajos desmit gados: ilgtspējīgs, noturīgs, digitāls, globāls un sociāls" – Padomes secinājumi (pieņemti 27.05.2021.)

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi "Tūrisms Eiropā nākamajos desmit gados: ilgtspējīgs, noturīgs, digitāls, globāls un sociāls", ko Padome pieņēma savā 3797. sanāksmē 2021. gada 27. maijā.

**PADOMES SECINĀJUMI "TŪRISMS EIROPĀ NĀKAMAJOS DESMIT
GADOS: ILGTSPĒJĪGS, NOTURĪGS, DIGITĀLS, GLOBĀLS UN SOCIĀLS"**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 195. pantu,
- pienācīgi ņemot vērā dalībvalstu un Savienības attiecīgās kompetences sfēras, kā arī subsidiaritātes un proporcionālītātes principus,
- atgādinot to, cik svarīgs ir personu brīvas pārvietošanās un pakalpojumu brīvas aprites princips, kā tas noteikts Līgumos,

PATUROT PRĀTĀ

- Komisijas 2010. gada jūnija paziņojumu "Eiropa, tūristu apmeklētākā vieta pasaulē – jaunas Eiropas tūrisma nozares politiskās pamatnostādnes" ¹ un Padomes 2010. gada oktobra secinājumus ² par minēto paziņojumu;
- Padomes 2019. gada 27. maija secinājumus "Tūrisma nozares konkurētspēja, kas ir ilgtspējīgas attīstības, nodarbinātības un sociālās kohēzijas dzinējspēks Eiropas Savienībā nākamajā desmitgadē" ³;
- Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" ⁴ un 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Ilgtspējīgas Eiropas investīciju plāns – Eiropas zaļā kursa investīciju plāns" ⁵;

¹ Dok. 11883/10.

² Dok. 14944/10.

³ Dok. 9707/19.

⁴ Dok. 15051/19 un 15051/19 ADD 1.

⁵ Dok. 5269/20.

- Komisijas 2020. gada 10. marta paziņojumu "Jauna Eiropas industriālā stratēģija", ar ko ieviesa industriālo ekosistēmu pieeju, no kurām viena ir tūrisma ekosistēma, un 2021. gada 5. maija paziņojumu par tās atjaunināšanu ⁶, kā arī 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda – jāatjaunojas un jāsatgaido ceļš nākamajai paaudzei" un 2020. gada 19. februāra paziņojumu "Eiropas Datu stratēģija", un 2020. gada 1. jūlija paziņojumu "Eiropas Prasmju programma ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai";
- Komisijas paziņojumu "Tūrisms un transports 2020. gadā un pēc tam" ⁷ un saistīto 2020. gada 13. maija tūrisma un transporta dokumentu kopumu, Eiropas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par transportu un tūrismu 2020. gadā un pēc tam ⁸, Eiropas Parlamenta 2021. gada 25. marta rezolūciju par ES ilgtspējīga tūrisma stratēģijas izstrādi ⁹ un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tūrismu un transportu 2020. gadā un pēc tam;
- Padomes 2020. gada 9. jūnija secinājumus par Eiropas digitālās nākotnes veidošanu ¹⁰;
- Komisijas 2021. gada 9. marta paziņojumu "Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā" ¹¹;
- Padomes 2020. gada 21. septembra secinājumus "Padziļināts vienotais tirgus spēcīgai atveseļošanai un konkurētspējīgai, ilgtspējīgai Eiropai" ¹²;
- Padomes 2020. gada 16. novembra secinājumus "Atveseļošana, kas sekmē pāreju uz dinamiskāku, noturīgāku un konkurētspējīgāku Eiropas rūpniecību" ¹³;

⁶ COM(2021) 350 final.

⁷ Dok. 8674/20.

⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0169_LV.html

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0109_LV.pdf

¹⁰ Dok. 8711/20.

¹¹ Dok. 6974/1/21.

¹² Dok. 10698/20.

¹³ Dok. 13004/20.

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas pieņemtās programmas 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības mērķus un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros ratificēto Parīzes nolīgumu;

ŅEMOT VĒRĀ TO, ka

- tūrisms ir transversāla saimnieciskā un sociālā darbība ar plašu ietekmi uz reģionu ekonomisko izaugsmi, nodarbinātību un ilgtspējīgu sociālo un vides attīstību, kas palīdz saglabāt un popularizēt Eiropas vērtības un kultūras mantojumu;
- tūrisma ekosistēmā ES ir nodarbināti aptuveni 20,3 miljoni cilvēku, un 2019. gadā, kas bija pēdējais gads pirms Covid-19 pandēmijas smagās ietekmes uz ekonomiku, tas veidoja 9,5 % no ES IKP, un tā vērtība bija 7 % no kopējā ES eksporta. Dažu apakšnozaru ieņēmumi pandēmijas laikā samazinājās pat par 80 % no neto vērtības, un 2020. gadā tā jau ietekmējusi apmēram 11 miljonus darbvietu tūrisma ekosistēmā ES ¹⁴;
- Covid-19 krīzes dēļ ieguldījumu vajadzības tūrisma ekosistēmai ir visaugstākās no 14 industriālajām ekosistēmām, ko noteikusi Eiropas Komisija, un tai ir viszemākais uzticēšanās rādītājs;
- vērtības ķēdes tūrisma ekosistēmā ir sarežģītas. Tūrisms būtībā ir horizontāla darbība, kas ir atkarīga no vairākām nozarēm un ietekmē tās, un tūrisma nozares panākumi ir saistīti ar to sinerģijām un pareizu mijiedarbību. Traucējumi vērtības ķēdēs var radīt ievērojamus zaudējumus visām iesaistītajām pusēm;

¹⁴ Komisijas dienestu darba dokuments "Eiropas atveseļošanas vajadzību apzināšana", SWD(2020) 98: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

- e) sekas, ko radījusi Covid-19 pandēmija, dod ES iespēju apmainīties ar labu praksi un pastiprināt sadarbību un koordināciju saistībā ar Eiropas tūrisma nozares programmu;
- f) tūrismam un ceļošanai ir vajadzīga pārredzama informācija un skaidri kritēriji attiecībā uz nosacījumiem un pārrobežu mobilitāti, kā arī piemēroti digitāli un sadarbībspējīgi rīki mobilitātes veicināšanai, lai ceļotāji varētu izdarīt apzinātu izvēli, kas ļautu nozarei pielāgoties un īstenot atbilstīgus pasākumus, jo īpaši veselības krīžu laikā;
- g) iesaistītajām pusēm un visiem attiecīgajiem tūrisma ekosistēmas dalībniekiem visos līmeņos būtu jāapņemas paātrināt un īstenot pasākumus un darbības, kas padara ekosistēmu ilgtspējīgāku un samazina tās ietekmi uz vidi;
- h) pēc Covid-19 pandēmijas gan patērētājiem, gan nākamajām paaudzēm var būt atšķirīga pieeja attiecībā uz ceļošanu un tūrismu, un piedāvājuma puse varētu būt gaidāmo patēriņa izmaiņu dzinējspēks un aktīvi veicināt ilgtspējīgāku attieksmi pieprasījuma pusē;

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

1. PASVĪTRO, cik svarīga ir regulāra sadarbība un paraugprakses apmaiņa starp dalībvalstīm ilgtspējīgas un atbildīgas tūrisma politikas jomā. Tas ir īpaši svarīgi, lai veidotu noturību un nodrošinātu ātru rīcību saistībā ar krīžu pārvarēšanu nākotnē;
2. UZSVER pozitīvo ieguldījumu, ko dod ilgtspējīgs un atbildīgs tūrisms, kas respektē dabas, sociālos un kultūras resursus un vērtības, kā arī vietējo kopienu labklājību, jo īpaši mazāk attīstītos apgabalos, tajos, kur notiek strukturālas pārmaiņas, un attālos reģionos, piemēram, ES tālākajos reģionos;

3. MUDINA ES un tās dalībvalstīm virzīties uz kolektīvu un labi koordinētu reakciju uz pašreizējo pandēmiju un iespējamām turpmākām krīzēm (pandēmijām vai citām) ar vienotu saskaņotu pieeju, padziļinātu sadarbību un koordināciju, tostarp atbalstot to, ka tūrisma pakalpojumu sniedzēji un iestādes izstrādā brīvprātīgus standartus attiecībā uz veselības un drošības protokoliem;
4. UZSVER, ka tūrisma attīstībai un veicināšanai ir vajadzīgs labi funkcionējošs, spēcīgs un noturīgs ES vienotais tirgus;
5. UZSVER, cik svarīgi ir pievērsties tūrisma MVU un mikrouzņēmumu vajadzībām un potenciālam kā sociālās un ekonomiskās konverģences virzītājspēkam, kas veicina līdzsvarotu reģionālo attīstību un darbvietu radīšanu;
6. IZCEĻ to, cik svarīga ir kvalitatīva izglītība un prasmju attīstība, īpašu uzmanību pievēršot jauniešiem un dzimumu līdztiesībai, neatstājot novārtā mūžizglītības procesus un resursus; mudina īstenot studentu un profesionāļu apmaiņu, kā arī visu līmeņu tūrisma nozares profesionāļu apmācības, kompetenču un digitālo prasmju apguvi, kur pašreizējais darbs pie Prasmju pakta tūrisma jomā būtu jāturpina, izmantojot publiskā un privātā sektora partnerības;
7. NORĀDA, ka tūrisms ir viena no industriālajām ekosistēmām, kur ir vajadzīgi turpmāki pasākumi, lai veicinātu dzīves kvalitāti un tūrisma produktu un pakalpojumu attīstību, uzlabošanu un popularizēšanu, pienācīgi ņemot vērā visas trīs ilgtspējas dimensijas: ekonomisko, sociālo un vides dimensiju. Tas ietver pāreju uz klimatneitralitāti, uzlabojot resursu efektivitāti, atkritumu un ūdens apsaimniekošanu, lai līdz minimumam samazinātu ietekmi uz vidi, kultūras mantojuma respektēšanu, jaunas nodarbinātības iespējas, ilgtspējīgu būvniecību un tūrisma un publiskās infrastruktūras modernizāciju, transportu, digitālo pārkārtošanos, telekomunikācijas, kā arī inovatīvus finanšu produktus un pakalpojumus;

8. ATZĪST to, ka pilsētu tūrisms, biznesa ceļojumi, pasākumu nozare un ar sanāksmēm, iniciatīvām, konvencijām un izstādēm saistītā industrija (*MICE*) kļūst par aizvien svarīgāku tūrisma ekosistēmas daļu; šo nozaru un visu pārējo nozaru nākotnes virzībai būs jābūt daļai no ES vidēja termiņa un ilgtermiņa tūrisma programmas;
9. MUDINA dalībvalstis izstrādāt ilgtspējīgu, atbildīgu un noturīgu tūrisma politiku un stratēģijas, balstoties uz pamatotiem pierādījumiem un ietekmes uzraudzību pasaules, valstu un reģionālā līmenī, tostarp attiecībā uz to, kā:
- a) virzīties uz ilgtspējīgu un atbildīgu tūrismu un uzņēmējdarbības praksi;
 - b) uzlabot savienojamību un multimodālu ilgtspējīgu ceļošanu, ņemot vērā pārrobežu, lauku, salu, perifērās un mazapdzīvotās teritorijas, kā arī tālākos reģionus;
 - c) veicināt ilgtspējīgu piekrastes un jūras tūrismu kā daļu no tūrisma ekosistēmas un zilās ekonomikas, un to sekmīga darbība ir atkarīga no veselīgas jūras vides un ciešas sadarbības starp iestādēm un jūrlietu nozares iesaistītajām pusēm;
 - d) veicināt jaunas tehnoloģijas, digitalizāciju, IKT un datu apmaiņu, lai uzlabotu tūrisma uzņēmumu sniegumu, tūrisma galamērķu vērtību, izprastu un apmierinātu tūrisma patērētāju augošās un jaunās vajadzības un pielāgotos to paradumiem un praksei, bagātinātu tūrista kopējo pieredzi, uzlabotu tūrisma attīstības plānošanu un tūrisma plūsmu viedu pārvaldību, kā arī nodrošinātu netraucētu ceļošanu, vieglāku saziņu un integrētu tūrisma attīstību;
 - e) veicināt Eiropas mēroga dialogu un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm, lai izstrādātu inovatīvas pieejas, tostarp viedajā tūrismā, lai līdzsvaroti pārvaldītu pieaugošās tūrisma plūsmas uz galamērķiem Eiropā;

10. IESAKA dalībvalstīm dalīties ar savu redzējumu, idejām un iespējamajiem projektiem par to, kā tūrisma ekosistēma var palīdzēt sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus, kas ir saskaņoti ar Parīzes nolīgumu un Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un saskaņā ar taisnīgas pārkārtošanās principiem, īstenojot inovatīvus instrumentus, lai modernizētu tūrisma uzņēmējdarbības modeļus un galamērķu pārvaldību un veiktu turpmākus pasākumus virzībā uz dekarbonizāciju, lielāku resursu efektivitāti un aprites ekonomikas veicināšanu tūrismā;
11. UZSVER tūrisma digitālās pārkārtošanās nozīmi un to, ka tūrismam var būt nozīmīga loma ES digitālajā vienotajā tirgū un kopējās Eiropas datu telpas iniciatīvās, piemēram, mākslīgā intelekta un lielo datu jautājumos, kas saskaņoti ar ES datu stratēģiju, un ka ir svarīgi nodrošināt, ka Eiropas digitālās inovācijas centru tīkls palīdz apmierināt ar tūrismu saistīto MVU digitalizācijas vajadzības;
12. NODROŠINA, ka ES apzina un gudri izmanto pašreizējās finansējuma iespējas saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) un *Next Generation EU*, lai atbalstītu tūrisma ekosistēmas īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa atveseļošanu, padarītu to noturīgāku un atbalstītu tās zaļo un digitālo pārkārtošanos;
13. AICINA Komisiju un dalībvalstis, piedaloties attiecīgajām iesaistītajām pusēm, izstrādāt Eiropas Tūrisma programmu 2030./2050. gadam, kuras pamatā būtu kopīgas prioritātes un rīcības plāni un kurā atzītu atšķirības starp dalībvalstīm, pamatotos uz prognozēšanu, kas pievēršas galvenajiem stratēģiskajiem izaicinājumiem, lai virzītu tūrisma ekosistēmas zaļo un digitālo pārkārtošanos un stiprinātu tās konkurētspēju, noturību un ilgtspēju, lai līdz 2021. gada beigām nāktu klajā ar programmas pirmo izklāstu.

14. AICINA Komisiju:

- i) atspoguļot tūrismu attiecīgajās ES politikās un nodrošināt, ka tās saskaņoti veicina ilgtspējīgu un atbildīgu tūrismu, kas respektē ilgtspējīgas attīstības mērķus, dabas, kultūras resursus un vērtības un vietējās kopienas, tādējādi veicinot dzīves kvalitāti un reģionālo pievienoto vērtību;
- ii) pēc iespējas drīzāk un vēlākais līdz 2021. gada septembrim sākt visaptverošu pārskatīšanu attiecībā uz pašreizējiem tūrisma finansējuma avotiem DFS 2021.–2027. gadam un *Next Generation EU* ietvaros, lai publiskajām iestādēm un iesaistītajām pusēm atvieglotu informācijas pieejamību;
- iii) pēc iespējas drīz piemērot savu industriālo ekosistēmu pieeju tūrismam un kopā ar dalībvalstīm esošās sistēmas ietvaros izstrādāt īpašu pieeju, kas atbalsta tūrisma ekosistēmu, jo īpaši MVU, un galamērķus to zaļās un digitālās pārkārtošanās virzībā;
- iv) lai saglabātu Eiropu kā pasaulē vadošo tūrisma galamērķi vērtības, kvalitātes, ilgtspējas un inovācijas ziņā, sadarboties ar dalībvalstīm, galamērķiem, nozari un ieinteresētajām personām, lai ieviestu jaunus instrumentus, ar ko mudināt Eiropas galamērķus pieņemt gudrāku, apzinātāku un ilgtspējīgāku pieeju tūrisma plānošanai un pārvaldībai, pamatojoties uz patērētāju tendencēm, dinamisku uzraudzību un rādītājiem;
- v) sadarboties ar dalībvalstīm un attiecīgām starptautiskajām organizācijām, lai kopīgi izstrādātu ES tūrisma infopaneli kā ES galveno instrumentu tūrisma ekosistēmai. Šajā nolūkā AICINA Komisiju sadarboties ar dalībvalstu ekspertiem, lai līdz 2021. gada beigām iesniegtu pirmo izklāstu.